

Auteursrecht in online archieven van de culturele sector

Creative Commons licenties en verweesde werken

Robin Kerremans

Tom Evens

KULeuven – ICRI – IBBT

UGent – MICT – IBBT

16/11/2011 Antwerpen

Op het programma...

- Onderzoeksfocus
- Een leuk filmpje...
- Cijfers en tabellen
- Een conclusie...
- ... en bijkomende oplossingen?

Onderzoeksfocus

Op vraag van de sectoren....:

*“Mogelijkheden en beperkingen van **open content licenties** bij het digitaal archiveren en online beschikbaar maken van (mogelijk) auteursrechtelijk beschermd “materiaal” (video, audio, fotografie, tekst, etc.) in de archieven van culturele instellingen”*

Onderzoeksfocus

Drie rapporten ter zake:

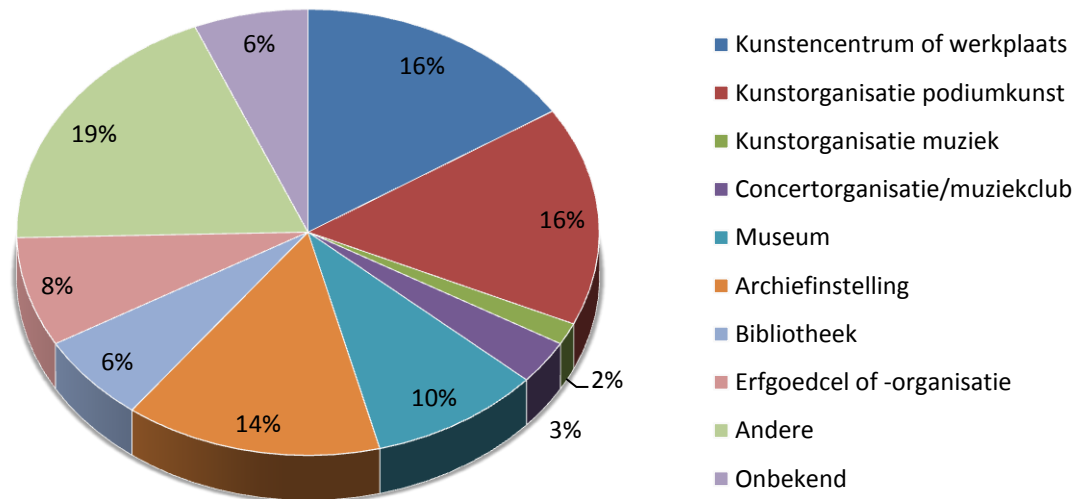
- “*Analyse met synoptische tabel van bestaande open content licenties en gebruiksvoorwaarden voor een audiovisueel online archief*” (Archipel deliverable D.3.1.) (KULeuven/MVVP)
- “*Open content licenties in de workflow van culturele organisaties – initiële sectorbevraging*” (D.3.2.) (KULeuven/MVVP)
- “*Het gebruik van Creative Commons in het culturele en erfgoedveld in Vlaanderen*” (D.3.3.) (Ugent)

Een leuk filmpje...

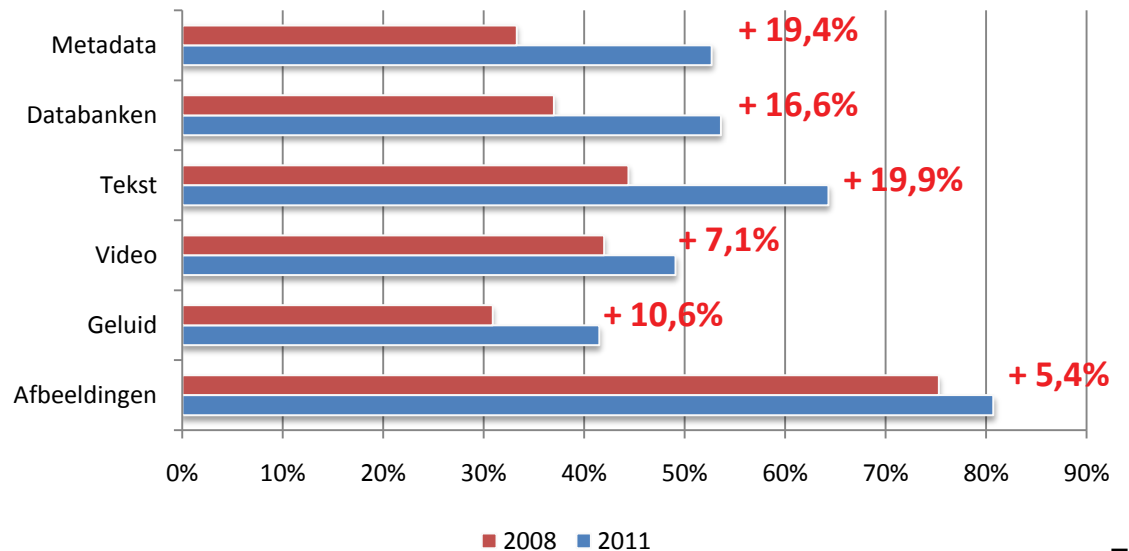
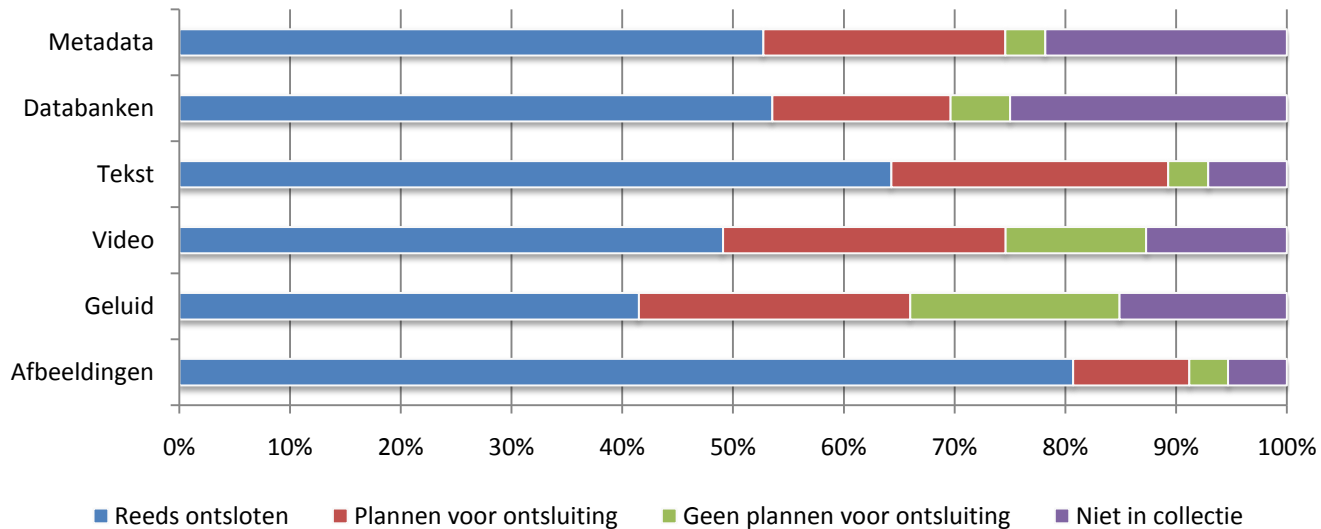
Conclusies van de D.3.1. en D.3.2. ...

Cijfers en Tabellen - Onderzoeksopzet

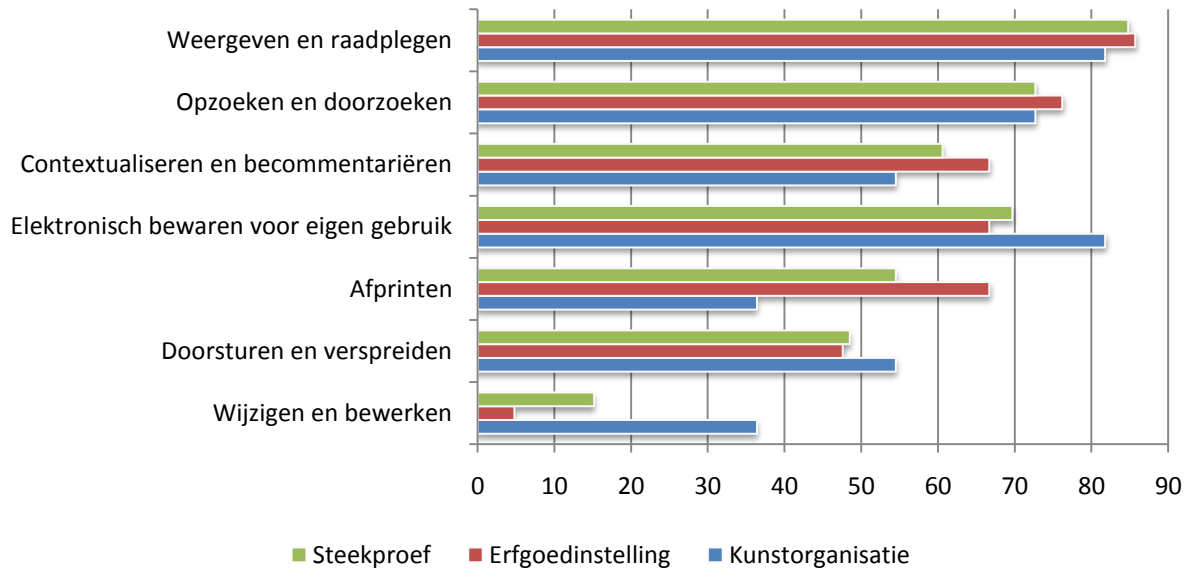
- Resultaten D.3.3.
- Sectorbevraging < online
- Vervolgstudie vergelijkbaar met 2008
- Verspreiding via steunpunten
  - VTi, BAM, FARO, VVBAD, VEB, OKO
  - Website, nieuwsbrief, uitnodiging
- Totale respons: 63 instellingen

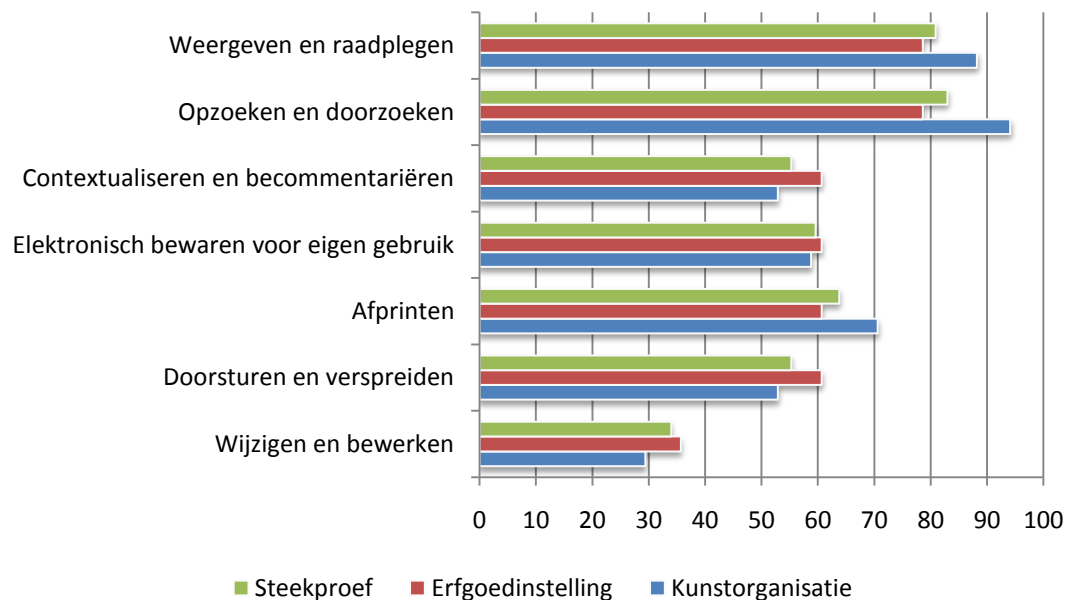
Cijfers en Tabellen - Ontsluiting collecties

Cijfers en Tabellen - Conditities voor ontsluiting

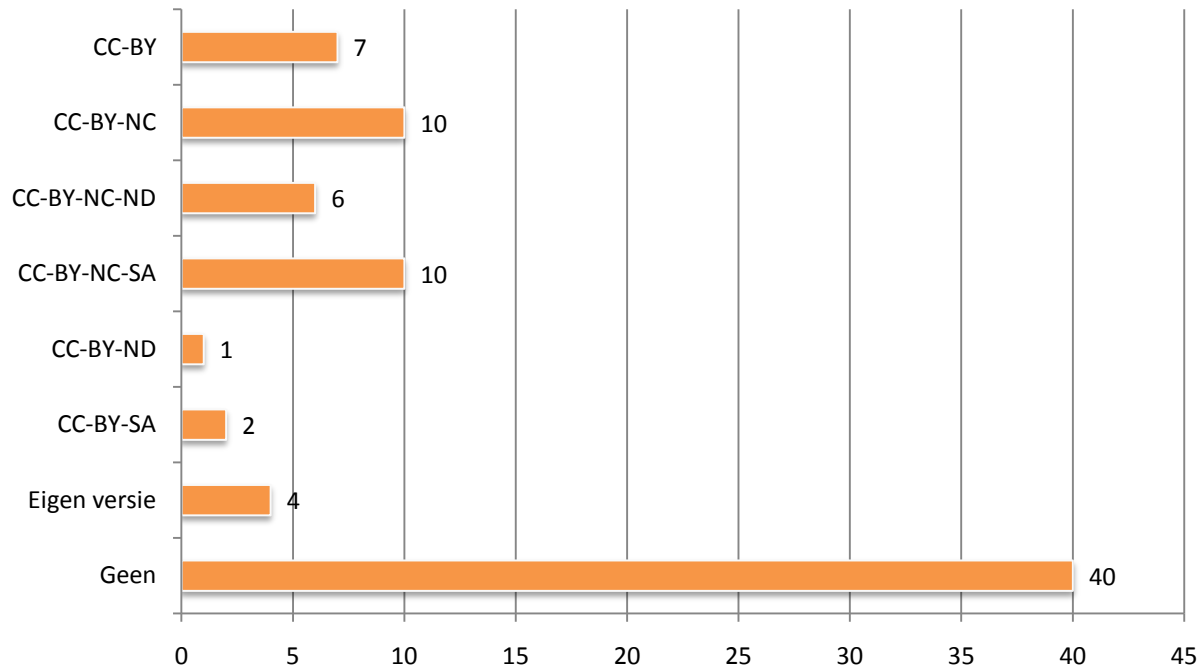
Niet-commercieel vs. commercieel

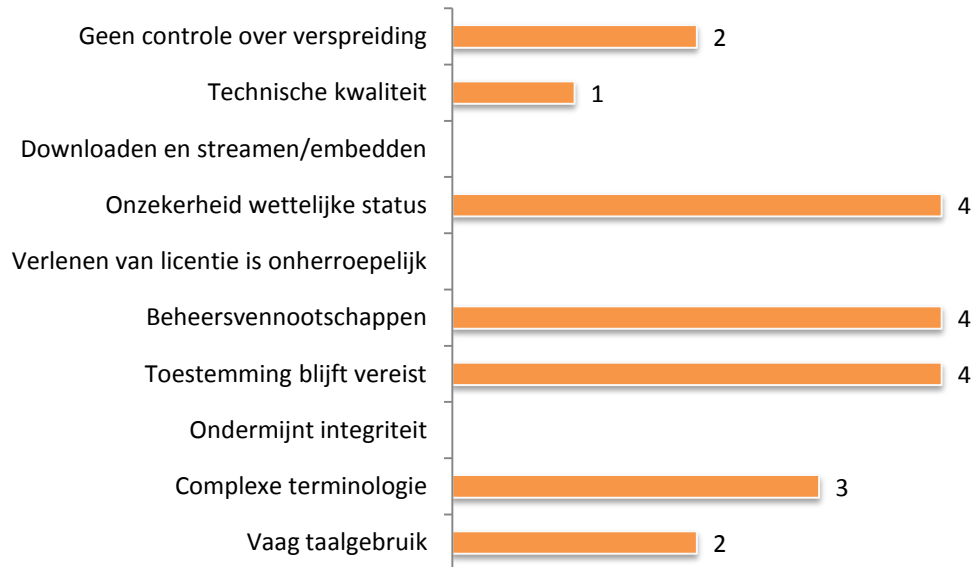

Cijfers en Tabellen - Gebruik CC

- 54% heeft gebruik CC ooit overwogen
  - Vergeleken met 29,2% in 2008
- 28,8% gebruikt vandaag CC
  - Vergeleken met 25,6% in 2008

Cijfers en Tabellen - Voor- en nadelen CC

Cijfers en Tabellen - Conclusies sectorstudie

- Draagvlak voor ontsluitingsmodellen
- Toename in aanbod digitaal erfgoed
- Geen toename in toepassing CC
- Zelf niet 'flexibel' en 'genuanceerd'
- Sectorale verschillen weggewerkt
(erfgoedinstellingen vs. kunstorganisaties)

Een conclusie...

- Toename in oorsprong van open content licenties
- CC licenties meest bekend
- Toename in types CC licenties
- Toename in bekendheid en gebruik CC licenties in de onderzochte sectoren
- MAAR: Gaat nog steeds uit van de toestemming van de rechthebbende(n)!
  - => slechts beperkt inzetbaar voor archiefmateriaal (bvb. verweesde werken)
  - => probleem van gebrek aan licenties blijft bestaan!

Bijkomende oplossingen?

- Op Vlaams niveau: Vlaams Instituut voor Archivering Audiovisueel erfgoed (VIAA)
  - Specifiek juridisch advies aan bevoegde Vlaamse ministeries vanuit adviescommissie “De Waalse Krook”
  - *Globaal akkoord* met collectieve beheersvennootschappen?
  - Status?

Bijkomende oplossingen?

- Op Europees niveau: oplossing voor verweesde werken?
  - European Digital Agenda, Key Action
  - Proposal for a directive of the European Parliament and of the Council on certain permitted uses of orphan works, COM(2011) 289 final, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0289:FIN:EN:PDF>

Bijkomende oplossingen?

- Orphan Works Directive: Wederzijdse erkenning van “nationale oplossingen” als aan basisprincipes voldaan is
  - “*bepaalde werken*” door “bepaalde instellingen”
  - *geen* “stand alone” foto’s en phono’s
  - vaste *cut-off date* voor PSB’s: 31/12/02
  - *definitie* “orphan”: *prior search included*
  - zoektocht in “*land van eerste publicatie*”

Bijkomende oplossingen?

- Orphan Works Directive: Toegestaan gebruik
  - digitale reproductie en online mededeling *binnen* de grenzen van de *publieke opdracht* van instelling, ook via derden (contractueel)
  - exploitatie *buiten* de publieke opdracht: retroactieve vergoeding voor opduikende rechtheouders (tot min. 5 jaar)

Bijkomende oplossingen?

- Kritische noten:
  - wederzijdse erkenning is zwakke policy optie
    - geen harmonisering
    - lobby gaat verder op nationaal niveau (exceptie of licentie)
  - foto's uit het toepassingsgebied
  - geen afbakening “publieke opdracht”
  - contracteren met derden?
  - bestaande systemen van uitgebreid collectief beheer

To do in 2011

- Vierde juridisch rapport:
“Rechtsvergelijkende analyse met synoptische tabel over bestaande operationele digitale archiefinstellingen en –initiatieven” (D.3.4.) (KULeuven)
- Artikel: *“A critical view on the European draft directive for orphan works”* – under review

Vragen?

...

Dank voor uw aandacht

